

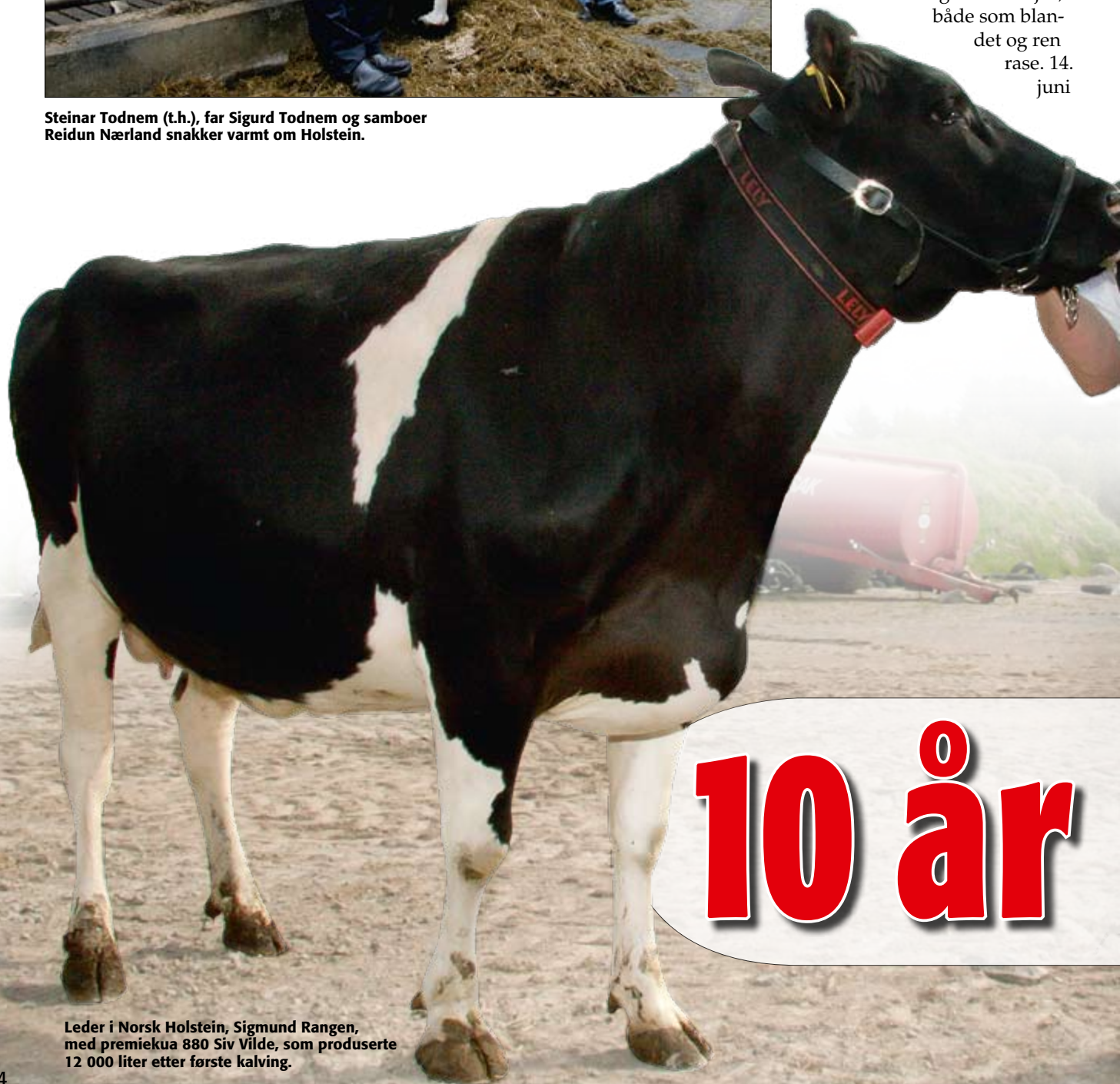

Steinar Todnem (t.h.), far Sigurd Todnem og samboer Reidun Nærland snakker varmt om Holstein.

ROGALAND: I disse dager er det 10 år siden foreninga Norsk Holstein ble stiftet. Holstein er ei rendyrka mjølkeku som fungerer svært godt i robotfjøs, reklamerer foreninga.

■ MAGNUS ØSTBY
magnus@askmedia.no

D en svarte og hvite mjølkeku, med aner fra Nord-Holland og Friesland, blir stadig mer vanlig i norske fjøs, både som blandet og ren rase. 14. juni

10 år

Leder i Norsk Holstein, Sigmund Rangen, med premieku 880 Siv Vilde, som produserte 12 000 liter etter første kalving.

fylte Norsk Holstein 10 år. Foreninga har 88 medlemmer, og tallet øker sakte, men sikkert.

1000 renrasa

I kukontrollen er det registrert om lag 1000 renrasa Holsteinkyr. Det vil si kyr som består av minimum 75 prosent Holstein. I tillegg er det registrert 4000 kyr med Holstein-far, inkludert kryssninger. Ifølge leder i Norsk Holstein, Sigmund Rangen, er det reelle antall kyr bety-

delig høyere, fordi mange som har Holstein har valgt å ikke registrere dyra.

Utgangspunktet for foreninga var mjølkeprodusenter som ønsket et alternativ til NRF. Geno hadde fram til november 1998 monopol på import av sæd, og mengden av Holsteinsæd var begrenset. Da monopolet opphørte, var bøndene snare med sjøl å hente sæd fra Danmark. Etter halvannet år var interessen for rasen såpass stor at det var grunnlag for en egen forening i Norge.

Ideell robotku

Steinar Todnem fra Sandnes var av de første som importerte Holsteinsæd i privat regi. I dag, 11 år senere, har samdrifta han er medlem i, Todnem samdrift, en nesten ren Holsteinbesetning med 73 årskyr og en kvote på 720 tonn. Ifølge Norsk Holstein, er besetninga en av de mest høytytende i landet, med en gjennomsnittlig ytelse på 10 800 kg mjølk per ku.

– Det startet litt tilfeldig ved at vi ville prøve noe annet. Da vi så at kvigene ble fine, valgte vi å fortsette med Holsteinsæd, sier Steinar Todnem.

Til forskjell fra NRF, er Holstein avlet opp som ei ren mjølkeku. Holstein er høyere og dermed kommer også juret høyere. Spenene er mer samla, den mjølker fortere og gir mer mjølk enn NRF, får vi vite.

– Det er utfordrende å få økonomi i mjølkeproduksjonen. Derfor er ei velfungerende ku som går fort igjennom roboten, svært viktig, argumenterer Todnem.

Teori og praksis er ikke overens

Foreninga opplever mye svartmaling og negativ omtale av Holstein, og mener kritikken er uberettiget. Dårlig fruktbarhet er en av påstandene.

– Skal vi tro alt det negative som sies om Holstein, ville jeg ikke hatt et levende dyr i fjøset.

Alle raser har sine svakheter. Vi må profilere det som rasen er god på, nemlig å produsere mjølk. Holstein fungerer i det daglige. Det er det som er viktig, ikke hva

konsulentene tror og mener, sier Todnem.

All sæd fra kommer utlandet

Ifølge Norsk Holstein, har rasen den fordel at den er utbredt i store deler av verden, og at det finnes mange ulike grener av den. Dermed kan den enkelte bonde velge sæd med arveegenskaper som han eller hun mener passer best i sin besetning.

Geno avler kun på NRF, og derfor må all Holsteinsæd importeres fra utlandet, enten Europa eller Nord-Amerika.

Foreninga har sitt utgangspunkt i Rogaland, og er først og fremst en regional forening som drives på dugnad, med nære bånd til dansk og svensk Holstein. Målet er å bli landsdekkende, og så langt har de etablert kontakter på Østlandet. Et annet mål er å bli medlem av den nordiske Holsteinavlen.

– Av hensyn til videre avl og utvikling av rasen, er det viktig at alle som har Holstein registrerer dyra. Vi får stadig nye medlemmer i foreninga, og da først og fremst bønder og samdrifter som går over til robot, forteller Rangen. ■■

med norsk HOLSTEIN

SafetyMark®
– et genialt HMS-system!

- en felles standard for alle typer maskiner og utstyr!

- forenkler din hverdag - alltid sikker tilkobling!

www.maskinsikkerhet.no